

τὸ δοξαστικὸν ἐστὶ τοῦ Ἀνατολίου (πιθανῶς τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως). Κατὰ δὲ τὴν 30 ἰανουαρίου συνεορτάζεται καὶ πάλιν ὁ θεῖος Γρηγόριος μετὰ τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου. Ὁ κανὼν ὁ τότε ψαλλόμενος ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Εὐχαΐτων Ἰωάννου τοῦ Μαυρόποδος· εἰς τὴν λιτὴν τὰ ἰδιόμελα ἐπιγράφονται «Νείλου τοῦ Ξανθοπούλου», οὗ ἔργον εἰσι καὶ τὰ προσόμοια.

Ἐγκώμια καὶ βίους εἰς Γρηγόριον τὸν Θεολόγον ἔγραψαν ὁ μαθητὴς αὐτοῦ πρεσβύτερος Γρηγόριος, ὁ Μετοχίτης Θεόδωρος καὶ Θεόδωρος ὁ Μάγιστρος⁸⁴.

Ναὸν τινα τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου κείμενον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναφέρει ὁ Δουκάγγιος⁸⁵.

Κατὰ τὸ ἐν τοῖς Μηναίοις ὑπόμνημα τῆς 30 ἰανουαρίου, ὁ Γρηγόριος ἦν τὸ μὲν ἀνάστημα μέτριος, ἄχρὸς δὲ τὴν ὄψιν ἀλλὰ χαρίεις, σιμὸς, εὐθείας ἔχων τὰς ὀφρὺς, τὸ δὲ βλέμμα προσηνὲς καὶ ἡμερον, πλὴν τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, ὃν ἔνεκα πληγῆς ἐπουλωθείσης εἶχε συνεσταλμένον. Τὸ γένειον αὐτοῦ ἦν βραχὺ καὶ δασύ, ἀλλὰ εὐθύ· ἡ κεφαλὴ φαλακρά, αἱ τρίχες λευκαὶ καὶ τὰ ἄκρα περικεκαπνισμένα. Σημειωθῆτω ἐνταῦθα ὅτι τὸ ὑπόμνημα γράφει τὰ ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὀγδοήκοντα.

381.

34. ΜΑΞΙΜΟΣ Α΄.

Δι' ἑλθῆς τῆς τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου πατριαρχείας ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησία μέγαν ὑφίστατο κλύδωνα, μολοντί ὁ Μ. Θεοδοσίος τοσοῦτον ὑπερήσπισε τῆς ὀρθῆς πίστεως. Δύναται τις ἄνα εἶπῃ ὅτι ὄχι μόνον κατὰ τοὺς ὀλίγους τούτους χρόνους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Μητροφάνους μέχρι Νεκταρίου, τὸν ἐπισκοπικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον

84. Fabricii Bibliotheca Graeca. Harles. τόμ. Γ', σελ. 233.

85. Constantinopolis Christiana. βιβλ. Δ', σελ. 86.

